

ПРО ДЕЯКІ ТРУДНОЩІ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ІНОЗЕМНІЙ АВДИТОРІЇ

Архипенко Людмила Михайлівна

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства
і мовної підготовки іноземних громадян Харківського національного
економічного університету імені Семена Кузнеця

e-mail: liudm.arkh@gmail.com

Навчання іноземних студентів є одним із провідних напрямків фахової підготовки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Важлива складова навчання іноземних студентів – це мовна підготовка. Розвиток відносин між Україною та Китаєм впливає на збільшення кількості китайських здобувачів освіти на різних напрямках підготовки, що вимагає від викладачів постійного пошуку сучасних ефективних методів та підходів у навчанні китайських студентів. Володіння українською мовою на належному рівні визначальне в процесі здобуття спеціальності у ЗВО та реалізації студентами свого потенціалу упродовж навчання.

Під час вивчення української мови іноземні студенти стикаються з певними проблемами, пов'язаними з освоєнням фонетики та граматики, адже граматика української мови доволі складна, особливо для китайських студентів: українська мова – флективна, а китайська – ізолююча, якій характерна відсутність словозміни, значущість порядку слів у реченні та слабкий розвиток службових частин мови. Для китайського студента на початку вивчення української мови слова не мають «значення», як у китайській мові, через те, що позбавлені образності ієрогліфів – «картинки»

слова. Українську мову відносять до складних мов світу, наприклад, порівняно з мовою міжнародного спілкування – англійською. Фонетика української мови для китайських студентів залишається проблемною навіть за умови високого рівня оволодіння граматикою та лексикою.

Сьогодні до основних методів навчання української мови як іноземної відносять комунікативний, мета якого – формування комунікативних компетенцій через вирішення комунікативних завдань, вільне спілкування з носіями мови. Протягом заняття мова засвоюється шляхом природного спілкування, ініціатором та учасником якого є викладач, основне завдання якого – дібрати найсприятливіші шляхи навчання з використанням сучасних традиційних та інноваційних методів, про що ми вже говорили у своїх попередніх доповідях [1; 2]. Викладач має не лише навчити граматики та лексики, а й досягати розуміння інформації та вміння її використовувати, проте й «<...> цілеспрямованість і змотивованість студента настільки важливі у вивченні української мови іноземними студентами, як і наполегливість викладача в поданні якісної, зрозумілої та влучної інформації» [3, с. 156].

Процес навчання має базуватися на принципі взаємності, що стане поштовхом до прогресу в навчанні й основою високого результату після завершення. Основне завдання викладача – сприяти подоланню труднощів у вивченні української мови з урахуванням етнічних особливостей слухачів. Студенти з Китаю – носії східної культури, яка не допускає втрати особистості, припуститися помилки й утратити обличчя, що спричиняє відмову відповідати усно на занятті, висловлюватися прилюдно.

Помилки при вивченні нерідної мови неминучі, але завдання викладача – з максимальною толерантністю виправляти їх й попереджувати нові. У такій аудиторії доволі складно перевести теоретичні знання в розмовну мову. Але китайських студентів вирізняють серед інших

посидючість, працелюбність та працездатність. Вони часто бувають повільними, довго усвідомлюють та засвоюють новий матеріал, тому викладачеві варто враховувати такі особливості й відводити додатковий час на занятті для роботи студентів.

Окрему увагу потрібно звернути на роботу зі словником, оскільки це один із найважливіших етапів вивчення іноземної мови для китайців. Студенти перевіряють кожне слово в словнику та завчають цілі тексти напам'ять. Зваживши на таку особливість, варто пропонувати якісні словники для навчання та наперед готувати невеличкі словники для заняття. У китайській аудиторії важливо пам'ятати, що студенти вбачають залежність результату навчання від викладача, тому присутність оптимізму та доброзичливого настрою на заняттях – обов'язкова умова.

Список використаних джерел

1. Архипенко Л. М. Про деякі аспекти традиційного та інноваційного навчання писемного мовлення іноземних студентів. Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів: тези доповідей Міжнародної науковопрактичної конференції. Харків: ХНАДУ, 2016. С. 165-171
2. Архипенко, Л. М. Про особливості навчання писемного мовлення в транслінгвальному аспекті. Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів : зб. наук. ст. за матеріалами XIV Міжнародної науково-практичної конференції, 23 жовтня 2020 р. Харківський національний автомобільно-дорожній університет. Харків, 2020. С. 9–13.
3. Ключник В. Я. Проблеми вивчення української мови іноземними студентами. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 79. Том 1. 2021. С.154-157